

ПРОБЛЕМИ СТАТЕВОЇ ПРОСВІТИ ПІДЛІТКІВ

Ірина Кобзева, завідувач навчально-методичної лабораторії здоров'язберігаючих технологій комунального вищого навчального закладу «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради (м. Дніпро)

Любов Кравченко, начальник управління науки, вищої та професійно-технічної освіти департаменту освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації (м. Дніпро)

Підлітковий період – це найвідповідальніший вік і найреальніший шанс навчити дітей сексуальному здоров'ю. Підліток повинен володіти повною інформацією про фізіологічні зміни, що відбуваються в організмі при статевому дозріванні, про венеричні хвороби, про існування насильства в сексуальних стосунках [1]. Тому саме завдяки сексуальній просвіті відбувається ознайомлення молоді та підлітків з фізіологічними, сексологічними, санітарно-гігієнічними та іншими відомостями з питань статі та статевого життя.

Важливим на даному етапі формування особистості є вироблення правил поведінки підлітка, прищеплення скромності щодо статевих питань, прийняття як власних установок понять «справжній чоловік» і «справжня жінка», виховання правильного ставлення майбутнього чоловіка до дівчаток, дівчат й жінок. Саме в підлітковому віці відбувається поступове вивільнення уявлень про стереотипи статевої поведінки. У молоді та підлітків з'являються нові цінності, необмежені можливості; ті речі, які були неприпустимими раніше, зараз стають нормою. Молодь та підлітки сприймають реальність і закони по-іншому, все швидше і швидше стають дорослими.

Виходячи з вищезначених проблем та з метою запровадження у освітній процес закладів освіти інноваційних підходів щодо здоров'язберігаючих та виховних технологій у Дніпропетровській області колективом авторів (М. Карамушка, І. Кобзева, М. Красуля, Л. Краченко, В. Самусь та ін.) було розроблено навчальний тренінговий модуль для підлітків «Повага. Любов. Секс» [3]. Мета навчального тренінгового модуля – зробити безпечнішим процес дорослішання, допомогти підліткам розвинути навички самостійного визначення власної сексуальності та навчити їх будувати здорові стосунки на різних стадіях розвитку.

Тренінговий модуль складається з 15 тематичних занять, тривалістю приблизно 90 хвилин. Запропонована тривалість заняття – орієнтовна, залежить від групової динаміки, досвіду тренера і змістового наповнення заняття. Заняття проводяться з підлітками не рідше одного разу, але не частіше, ніж двічі на тиждень, адже учні повинні були мати час опанувати інформацію, але не забути зміст попередньої зустрічі. Учасники курсу – це підлітки віком 12-15 років, тобто учні 7-10 класів загальноосвітніх шкіл. Заняття проводяться у змішаних групах – хлопці і дівчата разом, у кількості не більше 15 учасників [3]. Даний тренінговий курс розроблено з урахуванням цілісного підходу до сексуальної просвіти, на який спирається документ ВООЗ «Стандарти сексуальної освіти у Європі». [2].

Виходячи з вищезначених проблем, ми можемо стверджувати, що робота з сексуальної просвіти повинна сприяти формуванню необхідної системи знань у сексуальній сфері життя підлітка та бути направлена на інформування підлітків про власне тіло, статеві органи та вікові особливості їхнього функціонування; інформування про основні фактори ризику, котрі спричиняють ВІЛ та інші захворювання, що передаються статевим шляхом.

Література

1. Кравченко Л. А. Сексуальна просвіта як складник виховного процесу підлітків / Л. А. Кравченко, І. М. Кобзева // Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. – Дніпро, 2018. – № 2 (16). – С. 66–71.
2. Кравченко Л. А. Роль сексуальної освіти у зміцненні здоров'я підлітків / Л. А. Кравченко, І. М. Кобзева // Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (25-26 квітня 2018 року) : збірник тез. – Бердянськ : БДПУ, 2018. – Ч. 2. – С. 62 – 63.
3. Самусь В. В. Посібник для тренерів з сексуальної просвіти «Повага. Любов. Секс» / В. В. Самусь. – К., 2018. – 211 с.